

**HOF VAN BEROEP
TE GENT**

***

1^e kamer

***

terechtzitting

van

17 december 2009

TUSSENARREST

(na tussenarresten

d.d. 25.03.2004,

21.06.2007 en 30.10.2008)

(deels ten gronde –
heropening debatten –
conclusietermijnen –
verdere behandeling op
27.05.2010, 14 u.)

2002/AR/1071

in de zaak van:

1. **VAN RIE Marjeline**,
wonende te 8340 DAMME, Spermalieweg 15,

eerste appellante,

2. **WITTEVRONGEL Gino**, drukker,
optredend zowel in eigen naam als in zijn hoedanigheid van
wettelijke voogd over de minderjarige WITTEVRONGEL Yannick,
erfgenaam van de vooroverleden Peter Wittevrongel,
wonende te 8000 BRUGGE, Oostmeers 16/3,

tweede appellant,

3. **WITTEVRONGEL Patsy**, arbeidster,
wonende te 8380 ZEEBRUGGE (BRUGGE), Rederskaai 37/9,

derde appellante,

allen hebbende als raadsman mr. GAILLIAERT David, advocaat te
8210 LOPPEM, Heidelbergstraat 66

tegen:

ELECTRABEL N.V.,

met maatschappelijke zetel te 1000 BRUSSEL, Regentlaan 8,
ingeschreven in het handelsregister te Brussel onder nummer 267.922,

geïntimeerde,

hebbende als raadsman mr. CRIVITS Rik, advocaat te 8000 BRUGGE,
Ezelstraat 25

Gezien het bestreden vonnis d.d. 03 april 2002 van de rechtbank van
eerste aanleg te Brugge, eerste kamer;

Gezien de tussenarresten d.d. 25 maart 2004, 21 juni 2007 en
30.10.2008 van deze kamer van het hof;

wijst het hof het volgend arrest:

De partijen werden gehoord in openbare terechtzitting en de
neergelegde conclusies en stukken werden ingezien.

voorgaanden

1. Bij tussenarrest van 21.06.2007 werd, alvorens verder te
beslissen, prof dr. Luc Duprez aangesteld als gerechtsdeskundige met
opdracht om na kennisname van het dossier en in het bijzonder van
alle verslagen van ir. Derycke en van ir. Lecocq en na desgevallend zelf
de nodige onderzoeken te hebben verricht, het hof advies te
verlenen over de volgende punten/te antwoorden op de volgende
vragen:

1. Moet besloten worden, zoals deskundige Derycke dat doet, dat
indien de afzekering een 125 A of 160 A was, de eerste
kortsluiting hoe dan ook de afzekering in werking deed
treden/deed smelten of kan ook besloten worden dat deze
afzekering, ook al was het een 125 A of 160 A, net zo goed niet
in werking kon treden, dit alles in acht genomen parameters
zoals de smelttijden van voormelde afzekeringen doch ook de
lengte en sectie van de betreffende aftakking? En kunnen
hieruit besluiten getrokken worden met betrekking tot het type
afzekering dat voorhanden was ten tijde van het ongeval?
2. Kan gelet op de voorhanden zijnde gegevens, o.m. de foto's
van de in de tuin neergevallen aftakkingsdraden, het wegvallen
van de stroom na de tweede kortsluiting worden verklaard door:
  - hetzij de tussenkomst van een vermogensschakelaar;
  - hetzij de werking van de zekering ingevolge de
kortsluitstroom;

- hetzij het smelten, exploderen of doorbranden van de draden alvorens enige zekering in werking kon treden; of kan het uitvallen van de stroom te wijten zijn aan één van deze elementen, zonder dat kan worden uitgemaakt aan welk?

3. Diende de aftakking naar de woning effectief reglementair 10 mm² te zijn en, zo ja, zou een zekering van 125 A in werking zijn getreden indien de kabels een sectie van minstens 10 mm² zouden hebben gehad?

Aan appellanten werd ook verzocht om hun vordering in zoverre gebaseerd op de Wet Productaansprakelijkheid, nader toe te lichten.

2. De gerechtsdeskundige heeft op 29.06.2009 zijn eindverslag ter griffie neergelegd.

3. In haar conclusies neergelegd op 15.09.2009 volhardt Electrabel in haar verzoek tot afwijzing van het hoger beroep.

Ook appellanten volharden in hun voorheen gestelde vorderingen.

beoordeling

1. Op de tweede vraag die het hof in het tussenarrest d.d. 30.10.2008 aan de deskundige heeft gesteld, nl. de vraag naar de oorzaak van het wegvallen van de stroom na de tweede kortsluiting, heeft de deskundige geantwoord: "Op basis van de beschikbare gegevens over de transformator (o.a. spanningsniveau's) kan men met zekerheid zeggen dat de tussenkomst van een vermogenschakelaar aan hoogspanningskant niet de oorzaak was van het wegvallen van de spanning (..) De meest voor de hand liggende verklaring voor het uitvallen van de spanning bij de kortsluiting aan het rozenpark is het in werking treden van de LS-smeltzekering. Men kan andere oorzaken echter theoretisch niet uitsluiten. Indien de werking van de LS-smeltzekering de oorzaak is van het wegvallen van de spanning kan men met zekerheid zeggen dat het een 125 A zekering was (..)".

Daaruit blijkt thans – in weerwil van de besluiten van deskundige Derycke – dat de LS-zekering in het onderstation van Electrabel naar alle waarschijnlijkheid een 125 A-zekering was. In elk geval dient thans te worden geconcludeerd dat het bewijs geenszins is geleverd dat er een te zware zekering in de elektriciteitscabine was geplaatst. In zoverre dit door appellanten als fout werd aangevoerd, faalt hun vordering.

2. In hun besluiten na tussenarrest baseren appellanten hun vordering evenwel hoofdzakelijk zo niet uitsluitend op het (volgens hen) vaststaand gegeven dat de aftakleidingen naar en in de woning tot aan de tellerkast niet beveiligd waren tegen abnormale stroomverhoging door kortsluiting, zulks in strijd met de terzake toepasselijke reglementering – waarbij enerzijds artikel 198 van het Algemeen Reglement op de Arbeidsbescherming (ARAB) en anderzijds art. 166 van het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties (AREI) worden vernoemd – en de algemene zorgvuldigheidsnorm. Appellanten voeren ook aan dat de niet tegen kortsluiting beveiligde installatie een gebrekkige zaak is, waarvoor Electrabel ook aansprakelijk is op basis van art. 1384, lid 1 van het B.W.. Tenslotte baseren zij zich ook op de Wet Produktaansprakelijkheid.

2.1 De gerechtsdeskundige heeft in verband met de beveiliging van de elektrische leidingen tegen kortsluiting de volgende relevante en op technisch vlak niet betwiste vaststellingen gedaan:

- de eerste kortsluiting die zich voordeed in het bijgebouw gebeurde voorbij de beschermde lengte van de 125 A of 160 A-zekering in de cabine. De zekering in de elektriciteitscabine kon na de eerste kortsluiting bijgevolg hoe dan ook niet in werking treden (p. 4, antwoord op vraag 1);
- na de eerste kortsluiting kon de stroom ook niet uitvallen via de tellerkast in de woning omdat de kortsluiting zich voordeed in het gedeelte van de leiding (daar met sectie 6 mm²) tussen de plaats waar de leiding de woning binnenkomt en de plaats, 12 meter verderop, waar de tellerkast van de woning opgesteld was. De eerste kortsluitstroom liep dus niet door de zekeringen van de woning, zodat deze de stroom niet konden doen uitvallen;
- de sectie van de aftakleiding naar (en in) de woning-Wittevrongel bedroeg respectievelijk 7 mm² (stuk van 20 meter tussen de paal aan de straat en het bijgebouw) en 6 mm² (stuk van 12 meter in het bijgebouw tussen plaats van binnenkomst en zekeringkast).

In zijn voorverslag stelde de deskundige dat indien de volledige aftakleiding van in totaal 32 meter een sectie van 10 mm² zou hebben gehad:

- de aftakdraden in normale omstandigheden – m.n. indien er bij de kortsluiting geen verhoogde temperatuur van de kopergeleiders zou zijn geweest (dus in de hypothese dat de kortsluiting plaats vond vóór de brand) – over de volledige lengte beschermd zouden zijn geweest tegen kortsluiting door de 125 A-zekering in de elektriciteitscabine;
- de aftakdraden – in de hypothese dat er bij de start van de kortsluiting wél een verhoogde temperatuur van de koperen

geleiders zou zijn geweest (dus in de hypothese dat er eerst brand is ontstaan en er pas daarna, door de brand, kortsluiting is ontstaan) – de 125 A-zekering in de elektriciteitscabine de aftakdraden met een sectie van 10 mm² niet meer noodzakelijk zouden hebben beschermd tegen de kortsluiting in het bijgebouw omdat de warmteontwikkeling alsdan de resistiviteit van de leidingen doet toenemen, zodat de kortsluitstroom daalt. In dat geval *kan* een 125 A-zekering in werking treden, maar kan ze ook evengoed niet in werking treden bij aftakdraden met een sectie van 10 mm².

In zijn eindverslag nuanceerde de deskundige – in antwoord op een opmerking van Electrabel – zijn stelling in verband met de eerste hypothese en stelde hij dat, ook in normale temperatuursomstandigheden, het in werking treden van de smeltzekering van 125 A niet *gegarandeerd* was bij kabels met een sectie van 10 mm², met name niet wanneer de kortsluiting een niet-permanent karakter had. De deskundige stelde echter dat de kans wel reëel was dat de zekering in de cabine, ook bij een kortstondige kortsluiting, in werking zou zijn getreden. De deskundige stelde in dit verband nog dat het kortstondig uitvallen van de spanning erop wijst dat zich hier inderdaad een kortstondige (niet permanente) kortsluiting heeft voorgedaan.

2.2 Wat de toepasselijke regelgeving betreft, dient in de eerste plaats te worden opgemerkt dat de bepalingen van het AREI en van de in uitvoering daarvan vastgestelde regels van goed vakmanschap, terzake niet van toepassing zijn.

Uit artikel 3 van het KB van 10 maart 1981 waarbij het AREI bindend werd verklaard voor de huishoudelijke installaties en voor sommige lijnen van verdeling van elektrische energie, volgt dat het AREI slechts van toepassing is "op de elektrische installaties en op de belangrijke wijzigingen en uitbreidingen waarvan de uitbreiding ter plaatse nog niet is aangevangen op 1 januari 1983" (wat installaties voor de overbrenging en de verdeling van elektrische energie betreft").

Uit het door Electrabel voorgebrachte stuk 2 blijkt – spijs de slechte kwaliteit van de kopie – dat de aansluiting in de woning-Wittevrongel dateert van 1967. Er ligt in elk geval geen bewijs voor dat de aansluiting zou dateren van na 1 januari 1983.

Evenmin is bewezen dat aan deze aansluiting belangrijke wijzigingen of uitbreidingen zijn aangebracht tussen 01.01.1983 en de datum van het ongeval (16.05.1992).

Ten onrechte menen appellanten het bewijs daarvan te kunnen afleiden uit het feit dat de deskundige in een e-mail ter voorbereiding van de tweede vergadering opmerkte dat hij op basis van de brief van Imewo aan de raadsliden van Electrabel d.d. 15.07.1999 zag dat ook de omlopen, types en secties van de gebruikte kabels in de loop van de jaren volledig waren gewijzigd. Electrabel heeft daarop ter gelegenheid van de tweede vergadering geantwoord dat er inderdaad *na*

16.05.1992 belangrijke wijzigingen aan de elektrische installatie aan de Spermalieweg werden doorgevoerd (p. 3 D.V.), hetgeen door geen enkel element van het dossier wordt tegengesproken.

Ook de omstandigheid dat Eandis en expert Lecocq in bepaalde van hun brieven uitgaan van de toepasselijkheid van het AREI vormt op zich geen afdoend bewijs dat de elektrische installatie in de Spermalieweg vóór het ongeval belangrijke wijzigingen had ondergaan en dat zij daarom het AREI van toepassing achtten. De door Eandis en expert Lecocq veronderstelde toepasselijkheid van het AREI steunt klaarblijkelijk op een juridische misvatting, zonder meer.

Tenslotte heeft Electrabel op een bepaald ogenblik enkel meegedeeld dat er *misschien* kleine wijzigingen en een vervanging her en der is gebeurd. Daaruit kan geenszins worden afgeleid dat Electrabel over meer informatie zou beschikken die zij zou weigeren mee te delen.

Tenslotte is de verwijzing naar artikel 4 van het KB van 10 maart 1981 niet dienstig. Deze bepaling houdt enkel een mogelijkheid – geen verplichting – in om installaties of gedeelten ervan waarvan de uitvoering wordt aangevangen vóór de in artikel 3 van het KB bepaalde data, te conformeren aan de door het KB goedgekeurde bepalingen van het AREI, voor zover het feit dat men zich binnen eenzelfde installatie of deel van installatie naar twee verschillende reglementen schikt geen gevaar inhoudt voor de veiligheid van personen.

Besloten moet dus worden dat het AREI terzake niet van toepassing is. Van een inbreuk op artikel 166 AREI kan dan ook geen sprake zijn.

2.3 Gelet op het feit dat de bepalingen van het AREI terzake niet van toepassing waren, golden voor de elektrische installatie naar en in de woning-Wittevrongel de bepalingen van het ARAB, waarbij in het bijzonder artikel 198 relevant is.

Deze bepaling schrijft, in zijn eerste lid, het volgende voor: “*De elektrische lijnen alsmede al de stroomkringen van machines en transformatoren of andere ontvangtoestellen dienen verplichtend beschermd tegen een abnormale verhoging van de stroom door middel van automatische schakelaars of door smeltzekeringen*”.

De aftakleiding naar de woning-Wittevrongel voldeed niet aan dit voorschrift. Door de deskundige werd immers, op basis van berekeningen waarvan de exactheid niet betwist wordt, vastgesteld dat deze aftakleiding (tot aan de tellerkast) niet over haar gehele lengte beveiligd was en met name dat de eerste kortsluiting in het bijgebouw gebeurde voorbij de door de smeltzekering in de cabine beschermde lengte. Met andere woorden: door een kortsluiting op deze plaats kon de stroom hoe dan ook niet uitvallen. Of nog anders gezegd: het deel van de aftakleiding waar de eerste kortsluiting zich voordeed was niet beschermd tegen abnormale verhoging van stroom (o.a. door kortsluiting). Op basis van artikel 198 ARAB moeten elektrische lijnen nochtans beschermd zijn tegen abnormale verhoging van stroom en

daaronder moet worden begrepen dat zij *over hun gehele lengte* beschermd moeten zijn.

De beperkende lezing die Electrabel aan artikel 198 geeft, lezing die erop neerkomt dat aan deze bepaling zou zijn voldaan door het louter feit dat in de elektriciteitscabine een smeltzekering aanwezig was en in de woning-Wittevrongel een aansluitautomaat, kan niet worden bijgetreden. Een deel van de lijn, uitgerekend daar waar de eerste kortsluiting plaatsgreep, was noch door de smeltzekering in de cabine, noch door de aansluitautomaat in de woning beveiligd en dit is strijdig met artikel 198 ARAB.

Men staat hier dus wel degelijk voor een inbreuk op artikel 198 ARAB, inbreuk die een fout oplevert in de zin van artikel 1382-1383 B.W..

2.4 Vervolgens stelt zich de vraag hoe de aftakleidingen hadden moeten zijn geconcipeerd opdat wel zou zijn voldaan aan art. 198 ARAB.

Zoals hiervoor uiteengezet, volgt uit de berekeningen van de deskundige dat indien de sectie van de aftakleidingen 10 mm² was geweest in plaats van 7 mm² en vervolgens 6 mm², de beschermde lengte van de 125 A-smeltzekering in de cabine zich wél zou hebben uitgestrekt tot aan de tellerkast in de woning. De aftakdraden zouden dan over hun volledige lengte beschermd zijn geweest tegen kortsluiting. Naar het oordeel van het hof zou alsdan zijn voldaan geweest aan het voorschrift van artikel 198 ARAB. Bij het onderzoek naar het causaal verband tussen de inbreuk op artikel 198 ARAB en het ongeval dient dan ook te worden vergeleken met wat er zou zijn gebeurd indien de aftakleiding een sectie van 10 mm² zou hebben gehad.

De – veel verder gaande – stelling van appellanten dat artikel 198 ARAB inhoudt dat elke kortsluiting – ongeacht de aard ervan en de externe omstandigheden waaronder zij zich voordoet – het uitvallen van de stroom tot gevolg moet hebben en dat Electrabel daarvoor moet zorgen door het gebruik van kabels met een zo nodig nog grotere sectie of door het aanbrengen van extra zekeringen bij de verandering van sectie, kan niet worden bijgetreden. Het bewijs ligt immers niet voor dat het mogelijk is om door welke maatregelen dan ook een waterdichte garantie te creëren dat de stroom bij om het even welke kortsluiting in om het even welke omstandigheid, zal doen afslaan, dit alles zonder een overgevoeligheid van het net te creëren die het efficiënt gebruik ervan onevenredig aantast. In dat verband kan erop worden gewezen dat de deskundige inderdaad, zoals appellanten terecht opmerken, het gebruik van aftakdraden met een nog grotere sectie dan 10 mm² ter sprake brengt (zie p. 10 D.V.), maar daarbij ook nog maar gewaagt van een “grotere kans” dat daardoor de smeltzekering in het onderstation in werking treedt. Om deze redenen kunnen ook op basis van de algemene zorgvuldigheidsnorm – waarop

appellanten hun vordering bijkomend baseren – geen strengere eisen worden gesteld dan dat de elektrische lijnen over hun volledige lengte beschermd zijn, wat zoals gezegd het geval zou zijn geweest wanneer de aftakkabels een sectie van 10 mm² zouden hebben gehad.

2.5 Zoals gezegd moet, voor de beoordeling van het causaal verband tussen de inbreuk op art. 198 ARAB en het ongeval/de schade, de situatie die zich nu heeft voorgedaan worden vergeleken met de situatie waar aftakkabels met een sectie van 10 mm² zouden zijn gebruikt.

Welnu, om een dubbele reden bestaat er geen zekerheid dat in dat geval de smeltzekering in de elektriciteitscabine in werking zou zijn getreden.

Ten eerste stelt de deskundige, zoals hoger reeds gezegd, dat het kortstondig uitvallen van de spanning wijst op een kortstondige kortsluiting. Daarover zegt de deskundige dan verder: *“Bij de 7mm² - 6 mm² uitvoering was de kans dat de LS-smeltzekering in het onderstation in werking zou treden bij een kortsluiting in het bijgebouw onbestaande. Bij de 10 mm² uitvoering was het in werking treden van de LS-smeltzekering in het onderstation bij de kortsluiting(en) in het bijgebouw niet gegarandeerd (door het mogelijks niet permanent karakter van de kortsluiting(en) in het bijgebouw) maar de kans wel reeel”*. Met andere woorden: doordat het hier ging om een kortstondige kortsluiting is het niet zeker dat zelfs bij een kabelsectie van 10 mm² de zekering in de cabine in werking zou zijn getreden. De kans dat dit zou zijn gebeurd, is wel reëel.

Voorts stelt de deskundige dat in de hypothese dat de brand de kortsluiting voorafging en de leidingen dus al sterk opgewarmd waren op het ogenblik dat de (eerste) kortsluiting zich voordeed, er, ook bij een kabelsectie van 10 mm², geen zekerheid meer was dat de smeltzekering in de cabine in werking zou zijn getreden.

Welnu, uit de gegevens van het dossier, in het bijzonder het strafdossier, komt vast te staan dat de hypothese dat de brand eerst is ontstaan en dat de kortsluiting pas nadien (door de brand) is ontstaan, weliswaar niet met stelligheid bewezen is, maar anderzijds ook geenszins uit te sluiten valt. Parketdeskundige Derycke kwam in zijn verslag tot de eindconclusie dat er twijfel blijft bestaan over de oorzaak van de brand, met name of deze werd aangestoken (waarbij Francis Cloetens, de toenmalige vriend van Patsy Wittevrongel, als potentiële dader in beeld kwam) dan wel of deze werd veroorzaakt door een kortsluiting.

Voor de aansprakelijkheidsvraag dient de twijfel die op dit punt blijft bestaan in het voordeel van de aansprakelijke te spelen. Het is immers de schadelijder die de bewijslast draagt van fout, schade én causaal verband. Bij onzekerheid over de omstandigheden van het ongeval dient dan ook te worden uitgegaan van de voor de aansprakelijke

meest gunstige situatie, in casu de situatie waarbij er eerst brand is ontstaan en pas daarna, door die brand, de kortsluiting.

Besluitend moet dus worden gesteld dat zelfs wanneer de aftakleidingen een sectie van 10 mm² zouden hebben gehad – situatie die in voorliggend geval als het rechtmatig alternatief moet worden beschouwd vermits alsdan zou zijn voldaan aan art. 198 ARAB – er om een dubbele reden, nl. (1) enerzijds het feit dat het om een kortstondige kortsluiting ging en (2) anderzijds het feit dat er voor de beoordeling van de aansprakelijkheid moet worden uitgegaan dat er eerst brand is ontstaan en de leidingen dus sterk opgewarmd waren toen de kortsluiting zich voordeed, slechts een kans bestaat dat het dodelijk ongeval zich niet had voorgedaan indien de aftakleiding een sectie van 10 mm² zou hebben gehad.

2.6 Appellanten voeren daarnaast ook nog als fout aan dat de tellerkast in de woning-Wittevrongel zich bevond op twaalf meter van de plaats waar de aftakleiding de woning binnenkomt.

Zelfs indien dergelijke plaatsing in strijd zou zijn met de regels van goed vakmanschap dient te worden vastgesteld dat deze foutieve plaatsing alleen een causaal verband vertoont met het ongeval in de – niet te weerhouden – hypothese dat de kortsluiting de brand voorafging: alsdan zouden de zekeringen in de tellerkast de stroom na eerste kortsluiting hebben doen wegvallen, zou er geen brand zijn ontstaan die de aftakleiding buiten zou hebben doen afknakken en zou George Wittevrongel niet zijn geëlectrocuteerd.

Zoals hiervoor gezegd dient echter, omwille van het feit dat de bewijslast bij de appellanten ligt, te worden uitgegaan van de voor de aansprakelijke meest gunstige hypothese, nl. dat de brand eerst is ontstaan en pas nadien, door de brand, de kortsluiting. In die – te weerhouden – hypothese zou de plaatsing van de tellerkast bij het binnenkomen van de woning het ongeval niet hebben vermeden. De zekeringen van de tellerkast zouden dan weliswaar de stroom *tot aan de tellerkast* (dus op de leidingen binnen de woning) hebben doen uitvallen, maar niet de stroom op de aftakleiding buiten de woning die niet gedekt is door de tellerkast. De aftakleiding buiten zou dus evenzeer onder stroom zijn gebleven en zij zou, door de brand, evenzeer zijn afgeknakt, met dezelfde gevolgen.

De plaatsing van de tellerkast heeft uiteraard wel een relevantie voor de beoordeling van de aansprakelijkheid van Electrabel, met name in die zin dat Electrabel er, op grond van artikel 198 ARAB, moest voor zorgen dat de volledige lengte van de leiding, tot aan de tellerkast, tegen kortsluiting beschermd was. Zoals hiervoor gezegd, zou dat het geval zijn geweest indien voor de aftakleiding kabels met een sectie van 10 mm² zouden zijn gebruikt.

2.7 Uit wat voorafgaat volgt dus dat de schade die appellanten hebben geleden bestaat dus uit het verlies van een kans dat het ongeval zich niet zou hebben voorgedaan. Het verlies van deze kans vormt wel degelijk een vergoedbare schade (Cass. 5 juni 2008, NjW 2009, 31).

Het komt in het licht van het feit dat:

- de deskundige de kans dat de zekering ook bij een kortstondige kortsluiting in werking zou zijn getreden wanneer de sectie 10 mm² zou zijn geweest, "reëel" achtte, doch zich niet durfde te wagen aan een kwantificering van de kans;
- er daarnaast nog een tweede element van onzekerheid is (nl. de opwarming van de leidingen door de brand), aangewezen voor deze kans te bepalen op 50 %.

2.8 Appellanten baseren hun vordering ook op artikel 1384, lid 1 B.W. en op de Wet Productaansprakelijkheid.

In zoverre gebaseerd op artikel 1384, lid 1 B.W. is de vordering weliswaar eveneens gegrond, doch niet in ruimere mate dan in zoverre gebaseerd op artikel 1382 B.W. (inbreuk art. 198 ARAB). Het feit dat de aftakleiding niet over de volledige lengte beschermd was, kan inderdaad worden beschouwd als een gebrek van deze leiding, waarvan Electrabel de bewaarder is. Op het vlak van het causaal verband echter dient ook hier te worden vastgesteld dat ook bij een over de volledige lengte beschermde en dus niet gebrekkige leiding, er slechts eenzelfde kans (hiervoor bepaald op 50 %) bestond dat het ongeval zich niet zou hebben voorgedaan.

In zoverre gebaseerd op de Wet Productaansprakelijkheid, faalt de vordering.

Ten eerste werd de vordering pas ingesteld bij dagvaarding van 29.04.1997, hetzij meer dan drie jaar na de feiten, ogenblik waarop appellanten kennis hadden of redelijkerwijze kennis moesten hebben van de schade, het gebrek en de identiteit van de producent. De vordering is dus hoe dan ook verjaard.

Ten tweede vertoonde de elektriciteit, zijnde het enige "goed" dat een product is in de zin van de Wet op de Productaansprakelijkheid (zie art. 1, 2^e lid; de leidingen zelf zijn uiteraard geen product dat aan appellanten werd geleverd), op zich geen enkel gebrek. Het ongeval heeft zich enkel voorgedaan omdat de afgeknakte, door de brand op de grond neergevallen kabels onder stroom zijn gebleven. Met de elektriciteit op zich was niets mis.

2.9 De vordering is dus enkel gegrond voor zover gebaseerd op artikel 1382-1383 B.W. (inbreuk op artikel 198 ARAB) en de vergoedbare schade bestaat enkel uit het verlies van een kans dat het ongeval zich niet zou hebben voorgedaan, met alle schadelijke gevolgen van dien voor appellanten.

Het hof stelt echter vast dat appellanten, omdat zij uitgaan van een vaststaand causaal verband met het ongeval, geen vergoeding vorderen van het verlies van een kans, maar van de volledige morele en materiële schade ingevolge het overlijden van hun echtgenoot, respectievelijk vader.

Aan appellanten dient de gelegenheid te worden gegeven om hun vordering aan te passen aan de vaststelling dat er slechts een causaal verband kan worden vastgesteld met het verlies van een kans. Het verlies van een kans is immers een andere schade dan de morele en materiële schade ingevolge overlijden. Waar appellanten enkel deze laatste schade vorderen, kan het hof niet, zonder het beschikkingsbeginsel te miskennen, een vergoeding toekennen voor het verlies van een kans (zie H. Bocken, "Verlies van een kans", NjW 2009, 7, randnummer 14 e.v.) De debatten dienen daartoe te worden heropend.

2.10 De schade van appellanten uit hoofde van het verlies van een kans zal dienen te worden begroot op een percentage (nl. terzake 50 %) van de volledige schade ingevolge overlijden.

In verband met de wijze waarop appellanten deze volledige schade in hun conclusies begroten, dient alvast het volgende te worden opgemerkt:

- eerste appellante (Marjeline Van Rie) vordert uit hoofde van materiële schade door inkomstenverlies tot aan de pensioenleeftijd het volledig netto-inkomen dat George Wittevrongel tot aan zijn pensionering zou hebben verdiend. De schade die zij door het wegvallen van het inkomen van haar man lijdt, bestaat echter slechts in het verlies van het gedeelte van zijn inkomen dat haar ten goede kwam. Van de inkomsten van George Wittevrongel dient derhalve het eigen aandeel van de overledene in de gezinsuitgaven te worden afgetrokken (zie hierover Indicatieve Tabel 2005, randnummers 54-56). Bij de begroting van deze post zal daarmee rekening moeten worden gehouden. Appellanten zullen het hof daartoe informatie moeten verstrekken over de gezinsinkomsten;
- voor de berekening van de schade door inkomstenverlies vanaf de pensionering, hanteert eerste appellante het gemiddeld maandpensioen voor het jaar 2005 in België. Terecht wordt door Electrabel opgemerkt dat aldus wordt uitgegaan van een puur hypothetisch pensioen, terwijl door de sociale dienst van de werkgever perfect moet kunnen worden berekend wat de concrete weerslag van het overlijden is geweest op het pensioen. Het komt noodzakelijk voor dat eerste appellante deze berekening alsnog laat doorvoeren.

OP DIE GRONDEN,

HET HOF,

recht doende op tegenspraak,

gelet op artikel 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

Verklaart het hoger beroep reeds gegrond in de navolgende mate.

Doet het bestreden vonnis teniet waar het de vordering van appellanten als ongegrond heeft afgewezen.

Opnieuw oordelend:

Zegt voor recht dat Electrabel aansprakelijk is voor de schade die appellanten lijden door het verlies van een kans dat hun echtgenoot respectievelijk vader niet zou zijn overleden bij de feiten van 16.05.1992. Bepaalt deze kans op 50 %.

Heropent de debatten teneinde appellanten toe te laten hun vordering daaraan aan te passen.

Zegt dat partijen daarover conclusies zullen neerleggen ter griffie en meedelen aan de wederpartij:

- appellanten tegen uiterlijk 18.02.2010;
- Electrabel tegen uiterlijk 08.04.2010.

Stelt de zaak voor **verdere behandeling** op de terechtzitting van **donderdag 27 mei 2010 om 14.00 uur** (pleitduur: 20 min.).

Aldus gewezen door de **EERSTE KAMER** van het hof van beroep te Gent, zetelende in burgerlijke zaken, samengesteld uit:

D. FLOREN, raadsheer-wnd. voorzitter,

B. WYLLEMAN, raadsheer,

L. TAVERNIER, raadsheer,

en uitgesproken door de raadsheer-wnd. voorzitter van de kamer in openbare terechtzitting op **ZEVENTIEN DECEMBER TWEEDEUZEND EN NEGEN,**

bijgestaan door D. VAN DEN DRIESSCHE, griffier.

Aangeboden op 21 DEC. 2009

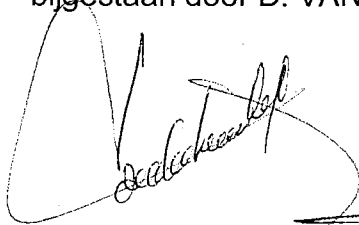
Niet te verschijnen:

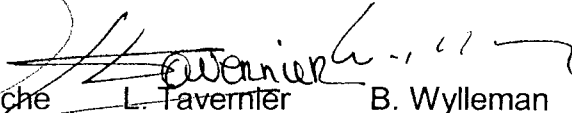
177

De v.o. inspecteur,

M. CASSANI

D. Van den Driessche

L. Tavernier

B. Wylleman

D. Floren

rep.nr. 2009/8917